

REPUBLIKA HRVATSKA

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom

Broj: POSI-2.13.3.-111/26-11-01

Zagreb, 21. siječnja 2026. godine

MEDIJIMA

- svima

Predmet: Uloga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u uključivanju djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u sportske i rekreativne aktivnosti
- priopćenje za medije, dostavlja se

Poštovani predstavnici medija,

ovim putem dostavljamo priopćenje povodom preporuke koju je Pravobranitelj za osobe s invaliditetom uputio županijama, gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj. Preporuku dostavljamo na uvid priloženo ovom pismenu, a uzimajući u obzir značaj predmetne teme za osobe s invaliditetom i vodeći računa o važnosti aktualiziranja iste u javnosti, molimo da u Vašem mediju objavite priopćenje kako slijedi:

Početak godine razdoblje je kada svjedočimo izborima i proglašenjima najuspješnijih sportaša, sportskih kolektiva i prisjećamo se sportskih uspjeha u protekloj godini. Prilika je to i za podsjetiti cjelokupnu javnost na pozitivne učinke koje bavljenje sportom ima na osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju.

Naime, osoba koja se bavi sportom na taj način otkriva i razvija svoj talent, poboljšava svoje tjelesno zdravlje, kondiciju i motoričke sposobnosti, a nemjerljiv je pozitivan utjecaj sporta na psihološki i emocionalni razvoj. Bavljenje sportom doprinosi jačanju samopouzdanja, socijalizaciji i stjecanju različitih vještina, a kontinuirani trening, ulaganje truda i napora, kao i postizanje rezultata na temelju vlastitih vještina, pomažu u izgradnji osjećaja postignuća i ravnopravnosti. Možemo reći da je sport važan oblik kontinuirane rehabilitacije osoba s invaliditetom koji utječe na očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja, pomaže u uključivanju u život zajednice te pridonosi povećanju kvalitete života osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju.

Unatoč navedenom, prikupljena iskustva i saznanja Pravobranitelja za osobe s invaliditetom upozoravaju nas kako u društvu još uvijek postoje neutemeljene predrasude i stereotipi koji otežavaju uključivanje djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u sportske i rekreativne aktivnosti.

Navedeno potvrđuju primjeri iz brojnih lokalnih sredina u kojima izostaje primjerena podrška (npr. financijska potpora, termini u dvoranama, bazenima i sl.) udrugama i klubovima koji provode sportske programe i aktivnosti za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, nedostatak informacija o mogućnostima uključivanja u sport, nedovoljna educiranost obrazovnog i sportskog kadra o specifičnostima koje proizlaze iz pojedine vrste invaliditeta, a nedostupnost prilagođenog i pristupačnog prijevoza za odlaske na sportske aktivnosti, kao i nepristupačni sportski objekti,

također su česti razlozi zbog kojih osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama u razvoju nemaju mogućnost baviti se sportskim i rekreativnim aktivnostima. Posebno je zabrinjavajuće umanjivanje vrijednosti rezultata parasportaša, parasportskih klubova, parasportskih natjecanja i sporta gluhih u odnosu na sport osoba bez invaliditeta, a što se u pojedinim sredinama prepoznaje prilikom raspodjele financijskih sredstava i drugih oblika podrške sportu.

Uzimajući u obzir značajnu ulogu koju lokalne i regionalne vlasti imaju u izjednačavanju mogućnosti za osobe s invaliditetom, Pravobranitelj za osobe s invaliditetom uputio je svim županijama, gradovima i općinama preporuku o mjerama i aktivnostima važnim za uključivanje djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u sportske aktivnosti.

Preporukom se predlaže da se prilikom sufinanciranja sportskih programa od strane lokalnih i regionalnih vlasti, dodatno vrednuju projekti i programi koji uključuju osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju. Takvim pristupom potaknulo bi se udruge i klubove na osmišljavanje sportskih sadržaja za osobe s invaliditetom.

Istaknuta je važnost razvoja inkluzivnih programa u kojima djeca s teškoćama u razvoju sudjeluju zajedno s vršnjacima bez invaliditeta, uz osiguranu stručnu i financijsku podršku provediteljima. Takvi programi doprinose socijalizaciji, međusobnom razumijevanju i stvaranju zajednica u kojima se različitost doživljava kao vrijednost. Preporučeno je pružanje snažnije podrške onima koji osmišljavaju i provode takve inkluzivne programe.

Preporučeno je proaktivnije korištenje nacionalnih i europskih izvora financiranja za osiguranje pristupačnosti sportskih objekata, nabavu opreme i osiguranje pristupačnog prijevoza.

Ukazano je na važnost edukacije sportskih i obrazovnih djelatnika i podizanje razine znanja o potrebama i mogućnostima djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom. Stručno osposobljen kadar ključan je za uključivanje u sport od najranije dobi, kroz vrtiće, škole i klupske aktivnosti.

Upozoreno je na normativni okvir prema kojemu se prilikom raspodjele lokalnih i regionalnih proračunskih sredstava, ali i općenito u javnom djelovanju, mora ravnopravno vrednovati sport, parasport i sport gluhih.

Zaključno, Pravobranitelj za osobe s invaliditetom preporučio je županijama, gradovima i općinama da u sve navedeno uključe što širi krug dionika (sportske zajednice, klubovi, razvojne agencije, odgojno-obrazovne ustanove i dr.), kako bi zajedničkim djelovanjem stvorili okruženje u kojem će sportske i rekreativne aktivnosti biti dostupne svima, bez obzira na vrstu i težinu invaliditeta i bez obzira na mjesto stanovanja.

S poštovanjem,

PRAVOBRANITELJ ZA
OSOBE S INVALIDITETOM
Darijo Jurišić

Prilog:

- Pismo, Broj: POSI-2.12.2.-2471/25-11-01 od 22. prosinca 2025. godine